

LR: dom 2004-01-29, mål nr 21928-02

KamR: beslut att ej meddela PT, 2004-10-18, mål nr 1451-04

RegR: beslut att ej meddela PT, 2008-01-23, mål nr 6649-04

D 28/02

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende auktoriserade revisorn A-son.

Av anmälan och övriga handlingar i ärendet framgår i allt väsentligt följande. Anmälaren är medlem i en bostadsrättsförening i vilken A-son är vald revisor. Under våren 2000 kontaktade anmälaren A-son med anledning av att bostadsrättsföreningens styrelse enligt anmälares uppfattning fattat ett beslut om ombyggnation varigenom den överträdde sina befogenheter. Anmälaren ansåg att det aktuella beslutet med hänsyn till såväl bostadsrättslagen (1991:614) som föreningens stadgar rätteligen borde ha fattats på en föreningsstämma. Anmälaren mottog senare ett brev från den revisionsbyrå där A-son är verksam. Brevet, som var daterat den 15 maj 2000, var undertecknat "[e]nligt uppdrag" av en jurist som var verksam vid revisionsbyråns juridiska avdelning. I brevet anfördes följande.

"Enligt uppdrag från [bostadsrättsföreningen] får jag härmed anföra följande: - - - Ni har i brev av den 3 april 2000 uttalat er avsikt att inte lämna den av föreningen anlitade entreprenören tillträde till den lägenhet som ni innehar med bostadsrätt på ovanstående adress, eftersom ni anser att beslut om de arbeten som angivna entreprenör skall utföra har fattats i fel ordning. Förevarande arbeten är dock inte av den arten som omfattas av stämmans exklusiva beslutanderätt och föreningen har rätt att komma in i lägenheten för att utföra arbetet. Enligt beräkningar från entreprenören har er vägran att lämna tillträde till lägenheten orsakat föreningen merkostnader som för närvarande uppgår till 16 500 kr. Skulle dröjsmålet med tillträdet till er lägenhet dröja till efter den 1 juni 2000 kommer kostnaderna enligt beräkning att uppgå till 35 000 kr och om möjligheten att få tillträde till er lägenhet inte kommer till stånd förrän efter den 15 augusti krävs en ometablering av arbetet vilket beräknas kosta 67 500 kr. Dessa kostnader, som är angivna exklusive mervärdesskatt, samt andra kostnader som kan uppkomma vid handläggning av tvisten är att betrakta som er skuld till föreningen. Ni uppmanas härmed att ompröva er inställning och snarast lämna [entreprenören] tillträde till lägenheten. Om rättelse inte vidtas från er sida före den 25 maj 2000 kommer föreningen att vidta rättsliga åtgärder. Tacksam för besked om er inställning i ärendet. - - - Ni har anhållit om att få del av handlingar från föreningens styrelse som avser upphandling av ovan nämnda entreprenadtjänster. Ni meddelas härmed att dessa handlingar inte kommer att överlämnas till er men att ni är välkommen att ställa frågor i saken vid nästa föreningsstämma, då en redovisning i ärendet kommer att ske. Enligt uppdrag - - - ."

Härutöver har bostadsrättsföreningens styrelse den 6 juli 2000 till anmälares juridiska ombud skickat ett brev, vilket undertecknats av ordföranden och vice ordföranden i bostadsrättsföreningen, men vilket skrivits ut på revisionsbyråns brevpapper.

Anmälaren har bland annat ansett att "det är tydligt att revisorerna på [revisionsbyrån] otillbörligt går styrelsens ärenden, och inte medlemmarnas" och funnit "det oetiskt och inte förenligt med god revisionssed".

A-son har i yttranden till RN i huvudsak anfört följande. Bostadsrättsföreningens styrelse hade problem med att få tillträde till anmälares lägenhet och bad därför A-son om råd om hur

den skulle agera. Eftersom han själv inte är expert på fastighetsrätt rekommenderade han styrelsen att vända sig till en jurist på revisionsbyråns juristavdelning. A-son ansåg att det var bättre att styrelsen hade direktkontakt med juristen än att kommunikationen gick via honom. A-son bedömde att den rådgivning styrelsen hade behov av var av den art att juristen skulle kunna bistå med denna utan att hans eller revisionsbyråns oberoende skulle hotas. Juristen har bland annat kommit att bistå styrelsen med råd i samband med att styrelsen ansökt om handräckning hos kronofogdemyndigheten för att få tillgång till anmälarens lägenhet. Han förde en kontinuerlig dialog med juristen om vilka råd och upplysningar hon gav styrelsen. Genom denna anmälan har A-son uppmärksammats på att juristen vid ett tillfälle skrivit ”på uppdrag av” bostadsrättsföreningen och vid ett annat tillfälle skrivit ett utkast till yttrande, ”vilket av misstag skrivits ut på [revisionsbyråns] brevpapper”. Enligt A-son är dessa åtgärder ”givetvis inte bra”. Han har ”ingen annan ursäkt att lämna än att misstag har begåtts”. Han anser ”ändock inte att [han] har varit försumlig i detta fall eftersom [den aktuella juristen] är en skicklig jurist som väl känner till det krav på oberoende som gäller”.

RN gör följande bedömning.

Revisorslagen (2001:883) trädde i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1995:528) om revisorer upphörde att gälla. Enligt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till den nya lagen skall en fråga om discipliningripande mot en revisor på grund av en åtgärd eller underlåtenhet före lagens ikraftträdande prövas enligt äldre bestämmelser, om inte en prövning enligt de nya bestämmelserna är förmånligare för revisorn. Med stöd härav tillämnar RN i förevarande fall 1995 års lag.

I 14 § lagen (1995:528) om revisorer föreskrivs att en kvalificerad revisor noggrant skall iaktta gällande jävsbestämmelser för revisorer och att revisorn skall, om det i annat fall finns någon särskild omständighet som kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet, avböja eller avsäga sig uppdraget. Härav följer att en revisor vid all yrkesutövning noggrant måste undvika att försätta sig i situationer där hans eller hennes oberoende kan komma att ifrågasättas. Sedan tvist uppkommit mellan bostadsrättsföreningen och en av dess medlemmar har A-son hänvisat föreningen till en jurist som var verksam på revisionsbyråns juristavdelning. Juristen har därefter, i enlighet med vad som framgått ovan, vidtagit sådana åtgärder att det framstått som om hon agerat som bostadsrättsföreningens ombud. Härigenom har A-sons oberoende som revisor kommit att äventyras.

Genom att hänvisa bostadsrättsföreningens styrelse till revisionsbyråns jurist, utan att följa upp vilka åtgärder juristen vidtog, har A-son försatt sig i en situation där han inte kunnat överblicka uppkommande oberoendehot. Därmed har A-son åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN in pleno. I beslutet har deltagit kammarrättspresidenten Lennart Grufberg, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattechefen Wilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, enhetschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Christer Lefrell, chefsjuristen Per Eskilsson samt avdelningsdirektören Niklas Valentin som föredragit ärendet.